

Terres de lloguer - Antoni Pladevall

Cada estiu, els nens d'aquest país omplen els quaderns de vacances d'operacions, redaccions i dibuixos. No hi sol faltar el capítol en què els protagonistes visiten els avis, que viuen en un mas petit i bufó, model de l'estètica noucentista i d'una autarquia agropecuària ara per ara inexistent. A *Terres de lloguer*, Antoni Pladevall (Taradell, Osona, 1961) narra amb morositat l'extinció del mas en general i del masover en particular.

La figura del masover, decisiva en la configuració del paisatge i l'economia catalanes i encara viva en la memòria d'un parell de generacions, ja és objecte de l'antropologia i la museística. Antoni Pladevall narra l'últim tram de vida de dos masovers desnonats que poden servir de sinècdoque d'un món perdut. L'un, solter recalitrant, és ingressat en una residència asèptica, d'on fuig cap al mas en ruïnes; l'altre, enxubat en un apartament urbà, és víctima d'una depressió que ofega en alcohol. Són dues desferres, dos éssers sense encaix i sense destí.

Al capítol disset, la degradació ateny un punt de no retorn. Penjat en un arbre del mas, un ase mort serveix d'aliment a un masover reconvertit en pòtol: és l'*âne pourri* surrealista, ara transformat en metàfora de l'"aperduament". Abans havíem vist com l'adquisició del cotxe actuava com a desencadenant d'una nova vida, és a dir, de la mort. Les bigues de fusta es podreixen, les teules es trenquen, la façana s'escrotona i les teranyines governen: quan arriba l'era dels camps de golf, l'única alternativa és la revenja.

Antoni Pladevall, autor de la celebrada novel·la *Massey Ferguson 35*, se serveix d'una prosa destra i convincent, rica en fraseologia, que llisca amb més comoditat davant de la rutina que davant del drama. Aquesta novel·la, premi Josep Pin i Soler, té la virtut de commoure el lector, de fer-li participar en el drama que s'oculta rere expressions com ara "èxode rural" o "reconversió econòmica". El destí de *Terres de lloguer* és fixar el testimoni d'una època, i l'autor ho ha fet amb humilitat i convicció.